

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 4Csp/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622200291
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8622200291.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu M. úverová banka, a.s., so sídlom V. N. 1, XXX XX A., J.: XX XXX XXX právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin proti žalovanému V. C., nar. XX.XX.XXXX, K. XXX/XX, XXX XX X. o zaplatenie XX,-eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Náhradu trov konania stranám sporu **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 30,-eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.08.2019 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že na základe zlíúčenja je právnym nástupcom spoločnosti E. H. S., a.s., ktorá so žalovaným uzatvorila dňa XX.XX.XXXX zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX na základe ktorej poskytla žalovanému pôžičku vo výške XXX,-eur na kúpu spotrebného tovaru (čierna technika) kde cena tovaru bola 530,-eur, žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 53,-eur a na úhradu zvyšku kúpnej ceny bola mu poskytnutá pôžička-viazaný spotrebiteľský úver. Pôžičku mal žalovaný podľa tvrdenia v žalobe splácať v pravidelných 62 mesačných splátkach v sume 10,-eur až do celkovej sumy pôžičky vo výške 620,-eur. Tvrdil, že do dňa podania žaloby žalovaný na vrátenie pôžičky zaplatil len sumu 590,-eur a keďže porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku jednotlivými splátkami riadne a včas, dňa 31.05.2019 ho žalobca vyzval listom - predžalobnou upomienkou k úhrade dlžných splátok a upozornil ho, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Keďže k úhrade dlžných splátok podľa tvrdenia v žalobe nedošlo, dňa 19.08.2019 žalobca úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 23.08.2019- oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, pričom žalovaný dlžné splátky neuhradil

-2-

4Csp/5/2022

a jeho dlh ku dňu podania žaloby predstavuje 30,-eur. Podľa žalobcovho tvrdenia v žalobe, k zosplateniu došlo v súlade s článkom 12.4 zmluvných podmienok, po márnom uplynutí dostatočne dlhej lehoty na plnenie a to vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením.

2. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil Zmluvu o pôžičke a Zmluvné podmienky, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku s doručenkou a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (bez doručenky).

3. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu spolu s prílohami a výzvou vyjadriť sa k nej do vlastných rúk doručená bola dňa 21.03.2022 písomne nevyjadril.

4. Nakoľko hodnota tohto spotrebiteľského sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,-eur, skutkové tvrdenia strán neboli sporné, pričom prejednávany spor, v ktorom išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci bolo možné rozhodnúť len na základe predložených listinných dôkazov, súd v súlade s ust. § 297 písm. b) CSP spor prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22.04.2022, miesto a čas jeho verejného vyhlásenia boli v súlade s ust. § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 14.04.2022 a súčasne na webovej stránke súdu na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

5. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovaným namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a sám žalovaný žiadne dôkazy nenavrhol a zistil tento skutkový stav:

6. Z obsahu zmluvy zo dňa 26.03.2014 súd zistil, že obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. zastúpená sprostredkovateľom B. K.- N. a žalovaný uzavreli písomnú zmluvu označenú ako „zmluva o pôžičke - internetová“, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému za účelom úhrady kúpnej ceny za žalovaným kupovaný tovar- čiernu techniku. Kúpna cena tovaru bola 530,-eur, žalovaný z nej uhradil akontáciu vo výške 53,-eur a na zaplatenie zvyšku kúpnej ceny vo výške 477,-eur bol mu poskytnutý úver. Žalovaný mal tento úver podľa zmluvy splatiť 62 mesačnými splátkami vo výške 10,-eur, pričom v zmluve je uvedené, že celková suma je 620,-eur, celkové náklady spotrebiteľa že sú 143,-eur a pri údají o termíne konečnej splatnosti je uvedené 05/2019. Súčet žalovanému poskytnutej sumy 477,-eur a celkových nákladov spotrebiteľa 143,-eur zodpovedá sume uvedenej ako celková suma pôžičky, t.j. sume 620,-eur. Ročná úroková sadzba uvedená v zmluve bola 11,02 % s tým, že RPMN je 11,02 % a priemerná hodnota RPMN 25,82 %. Ako spôsob úhrady splátok je v zmluve uvedené splácanie poštovou poukážkou.

7. Z prehľadu splátok a úhrad k úverovej zmluve číslo XXXXXXXXX predloženého žalobcom súd zistil, že sú tam zaznamenané dátumy a výška úhrad splátok úveru žalovaným z ktorých vyplýva, že žalovaný uhradil odo dňa XX.XX.XXXX do poslednej úhrady dňa 18.02.2019 v splátkach sumu spolu 590,-eur, čo medzi stranami nebolo sporné. Podľa záverečného sumára v tomto prehľade mal žalovaný v splátkach žalobcovi zaplatiť sumu spolu 673,-eur, čo po odpočítaní ním uskutočnených úhrad vo výške 590,-eur a akontácie 53,-eur činí podľa tohto prehľadu k doplateniu 30,-eur, teda žalovanú sumu.

-3-

4Csp/5/2022

8. Listom označeným ako „Výzva na zaplatenie“ zo dňa 31.05.2019 žalobca žalovanému oznamoval, že eviduje na zmluve číslo XXXXXXXXXX, evidenčné číslo XXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX neuhradený záväzok v celkovej výške 30,-eur, ktorý žiada uhradiť, s tým, že ak do 30.06.2019 nedôjde k úhrade, bude oprávnený žiadať aj úrok z omeškania. Podľa doručenky na čl. 17 spisu uvedená písomnosť žalovanému doručená bola dňa 07.06.2019. Ďalším listom zo dňa 23.08.2019 žalobca žalovaného opätovne vyzval k úhrade sumy 30,-eur do 10 dní od doručenia tejto písomnosti.

9. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, bolo potrebné vychádzať z toho, že obchodná spoločnosť E. H. S., a.s. ktorá bola pôvodným veriteľom v úverovom vzťahu so žalovaným bola obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri bolo poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Zo zmluvy, z jej obsahu, koncepcie i použitej terminológie typickej pre spotrebiteľské úvery (viď napr...celkové náklady spotrebiteľa XXX,-eur) je zrejmé, že sa jednalo o viazaný spotrebiteľský úver na kúpu spotrebného tovaru. Súčasťou zmluvy sú štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Zo zmluvy nevyplýva nič, čo by ju vylučovalo z režimu spotrebiteľského úveru podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a nič také žalobca ani netvrdil. Dôkazné bremeno preukázania prípadnej nespotebiteľskej povahy vzťahu nesie dodávateľ, tu žalobca, pričom z jeho žaloby priamo vyplýva, že aj sám svoj nárok kvalifikoval ako plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch

účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.)

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (26.03.2014) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

11. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

12. Podľa § 7 ods.1 a 2 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

(2) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

13. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

-4-

4Csp/5/2022

14. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

15. Podľa § 11 ods.1 zákona ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>>,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>>,

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>> alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

16. Podľa § 11 ods.2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140501>>, nie je oprávnený vyžadovať od

spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140501>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140501>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

17. Podľa § 15 ods.1 ZoSÚ zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere je zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa dojednáva spotrebiteľský úver výhradne na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby, pričom tieto dve zmluvy tvoria obchodný celok.

18. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri

-5-

4Csp/5/2022

uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Zmluva posudzovaná v súdnej veci, uzavretá právnym predchodcom žalobcu so žalovaným je ako už bolo uvedené spotrebiteľskou zmluvou. Spotrebiteľské zmluvy sú typické tým, že ich o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov (spotrebiteľia) s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky ich realizácie. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách, spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu zmluvy ako celku. Pre spotrebiteľskú zmluvu je teda charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, pričom nemá reálne možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (§ 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

21. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd v prejednávanej veci za preukázané, že právny predchodca žalobcu, obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. poskytla žalovanému viazaný spotrebiteľský úver vo výške 477,-eur, pričom žalovaný na úhradu nárokov z tejto zmluvy do dňa podania žaloby zaplatil sumu 590,- eur. Žalobca tvrdí, že uvedenými úhradami žalovaný nesplnil svoju zmluvnú povinnosť v celom rozsahu, keď neuspokojené ostali nároky špecifikované v žalobe. Súd preskúmal, či uplatnenie týchto nárokov čo do základu a výšky má oporu v zákone o spotrebiteľských úveroch, ako aj opodstatnenosť týchto uplatnených nárokov z hľadiska ich súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná. V danom prípade totiž na rozdiel od žalobcu súd je toho názoru, že spotrebiteľský úver, ktorý bol žalovanému poskytnutý je z dôvodov rozvedených v ďalšej časti tohto odôvodnenia bezúročný a bez poplatkov, preto veriteľovi z neho vznikol iba nárok na vrátenie úverovej istiny rovnajúcej sa výške sumy reálne poskytnutej

žalovanému, t.j. 477,-eur. A keďže celú túto sumu už žalovaný úhradami pred podaním žaloby žalobcovi vrátil, čo medzi stranami sporné nebolo a vyplýva to z tvrdení samotného žalobcu, jeho dlh zanikol splnením a žalobcovi už tento nič nedlží.

22. Z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (26.03.2014), ktoré súd citoval vyššie vyplýva, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ods.2 ZoSÚ. O aké náležitosti ide a či ich

-6-

4Csp/5/2022

zmluva obsahuje je pritom potrebné a možné posudzovať výlučne podľa právnej úpravy účinnej v čase jej uzavretia. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonnom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver pri ktorého dojednaní neboli tieto náležitosti splnené je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle už citovaného § 9 ods.2 písm. f) ZoSÚ uvedenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a rovnako musí obsahovať v zmysle § 9 ods.2 písm.k) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zmluva musela podľa § 9 ods.2 písm.j) ZoSÚ obsahovať tiež hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov.

23. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženej úverovej zmluvy zo dňa 26.03.2014 súd konštatuje, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti neobsahuje. Po preskúmaní obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že zmluva neobsahuje zákonným spôsobom a správne uvedený údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru ani údaj o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a ani správny a korektný údaj o hodnote RPMN.

24. Medzi nevyhnutné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých nedodržanie má za následok jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť patrí v zmysle už citovaného § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia teda v zmluve musí byť uvedený údaj o termínoch splátok. V predmetnej úverovej zmluve to však absentuje, nakoľko zmluva absolútne nikde neobsahuje údaj o termínoch splatnosti splátok.

25. Ako už bolo uvedené, samotná absencia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) znamená, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Uvedené údaje pritom v žiadnom prípade nemôžu nahradiť malým písmom písané, rozsiahle, individuálne nevyjednané zmluvné podmienky k zmluve či iná osobitná listina. Ak totiž zákon o spotrebiteľských úveroch ako podstatnú náležitosť zmluvy predpisuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/) a s ich neuvedením spojil tak závažný dôsledok, akým je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 11 ods. 1 písm. b/) tak je zrejmé, že tieto museli byť jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom uvedené priamo v takejto zmluve a nemohli byť nahradené odkazmi na všeobecné či iné podmienky, alebo osobitnú listinu, i keď ani žiadna taká súdu predložená nebola. Keďže tieto náležitosti musia byť uvedené priamo v zmluve, pre ktorú zákon predpisuje písomnú formu, ich neuvedenie v nej nemôže zhojiť to, že strany termíny splatnosti splátok dohodnú ústne, či osobitne, alebo že veriteľ napr. poskytne dlžníkovi poštové poukážky na zaplatenie, keďže ide o náležitosť, ktorá zo zákona musí byť zapravená priamo v písomnej zmluve.

26. V zmluve vôbec nie je uvedený dátum prvej splátky ani poslednej splátky ani termín splatnosti jednotlivých splátok. V zmluvných podmienkach, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou v čl. 6 bod 6.1 je uvedené, že klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch určených splátkovým kalendárom, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, inak v sume a termínoch uvedených v zmluve a v termíne uvedenom v bode 6.2 týchto zmluvných podmienok. V bode 6.2 je

-7-

4Csp/5/2022

uvedené, že pokiaľ nie je v splátkovom kalendári a/alebo zmluve stanovené inak, sú splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci a v bode 6.3 je uvedené, že prvá splátka je splatná

nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy alebo po dni prevzatia tovaru v prípade, ak klient súhlasil s neskorším dodaním tovaru. Priamo v Zmluve teda neboli presne určené termíny splátok. Ani z textu zmluvných podmienok nie je možné zistiť presný termín splátok (je uvedené do 20. dňa v mesiaci, takže z tohto textu vyplýva, že to mohlo byť kedykoľvek od 1. do 20. dňa v mesiaci). Z takto uvedeného znenia nie je možné presne zistiť termín splátok ani deň poslednej splátky. Navyše vzhľadom na vyjadrenie „a/alebo“ v bode 6.2 zmluvných podmienok, ktoré obsahuje navzájom logicky sa vylučujúcu kumuláciu aj alternatívu súčasne je treba daný bod zmluvných podmienok považovať v zmysle § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka za neurčitý, čo v zmysle § 39 a § 41 tohto zákona spôsobuje, že nemôže ísť o platné dojednanie podstatnej zmluvnej náležitosti. Z takto uvedeného znenia nie je možné presne zistiť termín splátok ani deň poslednej splátky (na podporu svojho záveru súd poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn.10Co/92/2018 týkajúci sa rovnako žalobcu a obdobnej zmluvy, viď najmä body 14 až 16 jeho odôvodnenia). Z týchto dôvodov má súd za to, že zmluva neobsahuje ani presný údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, nakoľko údaj 05/2019 ktorý je tam uvedený nie je zrozumiteľným a určitým termínom konečnej splatnosti. Čo sa týka termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods.2 písm.f) Zákona), niet pochýb o tom, že ten musí byť určený presne, jasne, určito a zrozumiteľne. V tu posudzovanej zmluve ale absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti, lebo tam nie je dátum, termín konečnej splatnosti. Nestačí len dedukcia z toho, že to má byť 62 splátok a 62 mesiacov. Spotrebiteľ má byť jasne a zrozumiteľne informovaný o konkrétnom termíne, dátume konečnej splatnosti, ktorý musí byť v zmluve výslovne uvedený bez ohľadu na to, že je možné ho vyvodiť z počtu splátok. Ak by za postačujúcu bola považovaná možnosť jednoduchého výpočtu termínu konečnej splatnosti, v takom prípade by v zmluve vždy stačilo uviesť náležitosti podľa § 9 ods.2 písm. k) zákona, t.j. výšku, počet a termíny splátok a zákonodarca by do zákona vôbec nemusel zakomponovať ust. § 9 ods.2 písm. f), nakoľko toto by potom úplne stratilo zmysel, lebo z výšky, počtu a termínov splatnosti splátok by sa termín konečnej splatnosti dal vypočítať vždy. Zákon o spotrebiteľských úveroch ale napriek tomu osobitne, jasne a jednoznačne hovorí o jednej z náležitostí zmluvy - termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Teda musí to byť konkrétny termín. Takýto údaj ale v zmluve absentuje, navyše keďže chýba aj údaj o splatnosti jednotlivých splátok a termíne prvej splátky, aj jeho odvodený výpočet je nemožný. Poskytnutý úver súd preto posudzoval ako úver poskytnutý bez úroku a bez poplatku.

27. Údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru predstavujú jednu z náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) a k) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Je preto potrebné, aby tieto údaje boli obsiahnuté priamo v texte zmluvy o poskytnutí úveru. Nie je možné pripustiť, aby takáto podstatná náležitosť, s neuvedením ktorej sa zákonom zabezpečila dlžníkovi zvýšená ochrana v tom, že v prípade jej neuvedenia v zmluve spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, uvádzala iba vo všeobecných podmienkach. V tomto smere teda súd zastáva názor (vyslovený už aj inými súdmi, viď napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/208/2012 zo dňa 18.10.2012), že pokiaľ tieto údaje neboli obsiahnuté ako náležitosť zmluvy priamo v texte zmluvy o úvere je potrebné spotrebiteľovi poskytnúť zvýšenú ochranu v tom, že sa takýto úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Časť obsahu zmluvy sa síce môže určiť i odkazom na všeobecné obchodné podmienky, prípadne na iné obchodné podmienky, je však potrebné uviesť, že podstatné náležitosti zmluvy predpísané zákonom musia byť zapravené priamo v texte zmluvy.

-8-

4Csp/5/2022

Menej podstatné náležitosti - vedľajšie dojednania môžu byť uvedené i vo všeobecných podmienkach, resp. obchodných podmienkach tvoriacich súčasť zmluvy. Údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a o termíne konečnej splatnosti však nie je možné považovať za vedľajšie, menej podstatné dojednanie, ale za údaj, uvedenie ktorého sa vyžaduje priamo zo zákona. Je preto potrebné takýto údaj uviesť priamo v texte zmluvy, aby bola zabezpečená istota, že druhý účastník zmluvy sa s týmto údajom má možnosť riadne oboznámiť a je mu dané na zváženie, či i pri takejto miere nákladov spotrebiteľského úveru je ochotný do zmluvného vzťahu s veriteľom poskytujúcim úver vstúpiť. Ide totiž o jeden z ukazovateľov výhodnosti úveru. Ak tomu tak v danom prípade nebolo, súd vychádzal z predpokladu, že tieto údaje neboli v zmluve o poskytnutí úveru, uzatvorenej so žalovaným riadne uvedené a považoval takýto úver za bezúročný a bez poplatkov. Súd pre úplnosť uvádza, že správnosť uvedeného výkladu a názoru potvrdil neskôr v podstate aj samotný zákonodarca tým, že podľa v súčasnosti účinného § 9 ods.9 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené

v zmluve o spotrebiteľskom úvere čo v dôvodovej správe k tejto zmene (k zákonu č.106/2014 Z.z.) odôvodnil tým, že v súlade s lepšou ochranou práv spotrebiteľa sa zavádza pôvodná právna úprava spotrebiteľských úverov, podľa ktorej úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie musia byť uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere a v žiadnom prípade nie v jej prílohách. V tejto súvislosti bolo v dôvodovej správe poukázané aj na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013, ktorým ústavný súd potvrdil, že náležitosti spotrebiteľských zmlúv týkajúce sa úrokov, poplatkov a iných vedľajších dojednaní týkajúcich sa ceny nemôžu byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale musia byť priamo súčasťou spotrebiteľskej zmluvy (listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája teda svoj podpis).

28. Navyše medzi náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých nedodržanie má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru patrí v zmysle § 9 ods.2 písm. i) a j) ZoSÚ aj uvedenie úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a ročnej percentuálnej miery nákladov. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženej úverovej zmluvy súd konštatuje, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere správne uvedenie týchto náležitostí neobsahuje. Čo sa týka RPMN, v zmluve síce je uvedený údaj o RPMN (11,02 %), avšak parametrom úveru uvedeným v zmluve (pri dátume pôžičky 26.03.2014, výške 477,-eur, počte splátok 62 s výškou 10,-eur pri celkovo splatnej sume 620,-eur) tu v skutočnosti zodpovedá RPMN 11,07 %, teda vyššia RPMN ako je uvedená v zmluve. Keďže dané údaje nie sú uvedené v správnej, požiadavke zákona zodpovedajúcej výške, nemožno na ne prihliadnuť a hľadá sa na ne ako keby tam neboli uvedené vôbec (k tomu podporne pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2017 sp.zn.10Co/27/2017, najmä body 36 a 37 jeho odôvodnenia). Paragraf 9 zákona o spotrebiteľských úveroch je uvedený pod názvom- informácie a práva týkajúce sa zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Jeho účelom teda je spotrebiteľa informovať o reálnych, skutočnosti zodpovedajúcich parametroch úveru a jeho právach. To že tam nestačí uviesť akýkoľvek údaj, aby požiadavka zákona bola formálne naplnená, ale korektný, pravdivý údaj je zrejme aj z toho, že zákon jednotlivé údaje jasne a konkrétne špecifikuje a definuje v § 2 - vymedzenie pojmov, pričom aj z § 4 zákona - poskytovanie informácií pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že aby účel a požiadavka zákona bola naplnená, musí ísť o pravdivé a úplné informovanie spotrebiteľa. Koniec koncov, úplne jasne a výslovne to potvrdzuje priamo zákon, nakoľko v zmysle § 11 ods.1 písm.d) zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

-9-

4Csp/5/2022

29. Vzhľadom na uvedené súd v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č.129/2010 Z.z. považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, keďže veriteľom použité vyjadrenie náležitosti zmluvy podľa § 9 ods.2 písm.f/, j/ a k/ zákona v zmluve nezodpovedá požiadavke tohto zákonného ustanovenia

30. S poukazom na Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára A., súd uvádza, že v prípade vyššie popísaných nedostatkov v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej so žalovaným ide o vážne nedostatky ktoré mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške a trvaní záväzku. Súdny dvor v uvedenom rozhodnutí pritom vyslovil, že Článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Takisto vyslovil, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. V tu súdenom spore ale ako už bolo uvedené, podmienky tejto zmluvy neumožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok, nakoľko nie je v nej uvedený ani dátum prvej splátky, ani poslednej splátky ani jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom vyjadrený deň v mesiaci kedy majú byť splátky splatné, pričom v spojení s ďalšími vytýkanými nedostatkami zmluvy (nesprávny údaj o RPMN) ide v súhrne o nedostatky, ktoré bezosporu mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške a trvaní záväzku.

31. Keďže účelom zvýšenej ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských vzťahoch premietnutej okrem iného aj do precizovanej úpravy náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v § 9 ZoSÚ je práve vyvažovanie nerovnováhy spočívajúcej v prevahe dodávateľa ako profesionála pri poskytovaní úverových služieb, tak je zjavné, že uvádzanie náležitostí zmluvy o úvere spôsobom, ktorý je nezrozumiteľný, neurčitý,

pre spotrebiteľa komplikovaný, keď napr. tak ako tu údaje o termínoch splatnosti splátok, či termíne konečnej splatnosti úveru nie sú v zmluve uvedené a podľa predstavy veriteľa by mali byť komplikovane vyvodzované a sú doslova skryté v texte všeobecných podmienok kde navyše nie sú vyjadrené určitým a zrozumiteľným spôsobom a keď údaj o RPMN nezodpovedá realite, túto nerovnováhu nevyvažuje, ale naopak podstatne prehlbuje na úkor spotrebiteľa a je tak v príkrom rozpore s účelom spotrebiteľskej ochrany.

32. Navyše podľa názoru súdu, k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vedú tu aj dôvody podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.

33. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie predčasne zosplatnenej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako sa to aj uvádza v § 11 ods. 2. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver

-10-

4Csp/5/2022

splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarca jasne zadefinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti a z toho vyvodil sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

34. Vzhľadom na jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu v § 7 a § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahŕňajúcich v sebe úroky a poplatky preukázať splnenie tejto zákonnej povinnosti už pri podaní žaloby (keďže je to priamo zo zákona podmienka nielen vzniku nároku na úroky a poplatky), teda už v žalobe uviesť skutkové tvrdenia ako konkrétne bola skúmaná bonita žalovaného, s akým výsledkom a už pri podaní žaloby označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia tejto zákonnej povinnosti. Nie je povinnosťou, ale ani právom súdu, ktorý z podstaty svojho postavenia musí byť nezávislý a nestranný vyzývať žalobcu (tu zastúpeného advokátom) na predloženie ďalších takýchto dôkazov, keďže by tým zasiahol do procesnej rovnováhy a išlo by o neprípustné preferenčné zaobchádzanie, zvyhodňovanie jednej (v prípade spotrebiteľského sporu dokonca silnejšej) strany v spore. Nepredloženie týchto dôkazov totiž nie je procesným nedostatkom žaloby, ale neunesením dôkazného bremena potrebného pre úspech žalobcu v spore. V kontradiktórnom sporovom konaní kde neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena má pre žalobcu za následok stratu sporu či jeho časti nie je povinnosťou súdu žalobcu vyzývať k splneniu týchto povinností, keďže ich neunesenie nebráni pokračovaniu v konaní, lebo nejde o procesné vady žaloby, ale bráni vyhovneniu žalobe. V opačnom prípade by súd zásadu nestrannosti a rovnosti strán porušil, nakoľko by tým jednej strane pomáhal k úspechu v spore, keďže nejedná sa o odstraňovanie väd podania na ktoré dopadá § 129 CSP. Preto bolo na žalobcovi (nehovoriac o tom, že ide o profesionála v oblasti poskytovania úverov) aby už spolu so žalobou predložil všetky zákonom predpokladané dôkazy (teda vrátane výstupov z príslušnej databázy alebo registra) na preukázanie skúmania bonity s odbornou starostlivosťou, čo sa nestalo. Keďže žaloba neobsahuje vôbec žiadne skutkové tvrdenia k splneniu tejto povinnosti (ako konkrétne prípadne bola plnená, s akým konkrétnym výsledkom, na základe akých dokladov a výstupov), nie je možné vychádzať ani z ich nepopretia žalovaným, keďže popierať možno len to, čo v žalobe je uvedené, a nie to, čo v nej ani náznakom uvedené nie je a na čo žalovaný nemohol ani pomyslieť, hoci to v nej, ak žalobca chcel byť v spore úspešný, uvedené bezpodmienečne byť malo.

35. Vychádzajúc zo žalobcom predložených dôkazov súd konštatuje, že v danom prípade veriteľ poskytol žalovanému úver, pričom nepreukázal, žeby mal náležite, zákonom predpokladaným spôsobom zistenú a preverenú výšku jeho príjmov, výdavkov a nepreukázal ani nahliadnutie do príslušnej databázy údajov

o spotrebiteľoch. Vo formulári zmluvy je v úvodnej časti obsahujúcej údaje o klientovi uvedené, že ten predkladal pri jej uzavretí ako doklady len občiansky preukaz. Je tam uvedené, že má 1 vyživovanú osobu a čistý mesačný príjem 300,-eur, ale vôbec nie je uvedený zdroj tohto príjmu ani zamestnávateľ žalovaného a nie je možné vôbec zistiť z čoho sa vychádzalo pri uvedení takejto sumy do zmluvy (čestné prehlásenie spotrebiteľa nestačí), keď časť zmluvy pre vyznačenie predložených dokladov je

-11-

4Csp/5/2022

prázdna. V zmluve nie je uvedený rodinný stav žalovaného ani jeho zamestnávateľ či výdavky. Priamo z obsahu zmluvy nevyplýva, žeby od žalovaného bolo vyžadované dokladovanie jeho príjmov, výdavkov a rodinného stavu nejakými dokumentmi a dôkazmi, zmluva na žiadne takéto dokumenty neodkazuje ani ich nespomína.

36. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch. Povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť splácať spotrebiteľský úver zaťažuje veriteľa (§ 7 ods.1 ZoSÚ) a spotrebiteľ je povinný potrebné údaje veriteľovi poskytovať na žiadosť veriteľa (§ 7 ods.2 ZoSÚ). Z uvedeného vyplýva, že postupu veriteľa s odbornou starostlivosťou zodpovedá jedine taký postup, kedy by veriteľ sám žiadal (vzhľadom na § 7 ods.2 ZoSÚ) príslušné údaje o príjme, výdavkoch, rodinnom stave a tiež dôkazy na preukázanie, čo žalobca nepreukázal žeby urobil a z ním predložených dôkazov nevyplýva, že by tak bolo učinené. Žalobca vôbec ničím nepreukázal ani ďalší obligatórny postup, a to prihladenie na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Hoci si v zásade každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods.2 ZoSÚ za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>> považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019, najmä bod 17 odôvodnenia rozsudku).

37. Len čestné prehlásenie spotrebiteľa ako posúdenie bonity podľa zákona nestačí. Nie je možné vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. Nebol produkovaný žalobcom ani jediný dôkaz o tom, že by preveril príjmy, rodinný stav a aj ďalšiu povinnú zložku, to jest výdavky žalovaného, najmä na živobytie. Ak veriteľ chcel presvedčiť súd, že náležite preveril príjem a výdavky žalovaného, bol povinný predložiť či označiť dôkazy z ktorých pri tomto preverení a zistení takého výsledku o výdavkoch vychádzal, čo neurobil. Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením spotrebiteľa, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím nepreukázal preverenie príjmov a výdavkov žalovaného, hoci to zákon jasne vyžadoval.

38. Žalobca nepreukázal, žeby prihladal na údaje z akejkoľvek príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (napr. preverenie cez Sociálnu poisťovňu a podobne). Neuniesol teda dôkazné bremeno na preukázanie splnenia svojej povinnosti. Keďže ani netvrdil žeby tak urobil a neuviedol skutkové tvrdenia o tom, kedy a ako sa tak prípadne mohlo stať, nemožno vyhádať ani z nepopretia skutkových tvrdení žalovaným. Aby súd mohol v súdnom konaní konštatovať riadne splnenie povinností podľa § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch, je potrebné predložiť mu konkrétny dôkaz (výstup) preukazujúci to, ako, kedy a s akým konkrétnym

-12-

4Csp/5/2022

výsledkom malo byť také preverenie dlžníka v príslušných registroch a databázach veriteľom vykonané, čo sa v tu súdnej veci nestalo. Súd preto vzhľadom na všetko uvedené má za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť navyiac predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol,

veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil (podporne vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019).

39. Veriteľ tak nepreukázal, žeby zohľadňoval, posúdil a preveril reálne príjmovú a výdavkovú zložku žalovaného, pokiaľ ide o ekonomický status žalovaného, preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca absolútne ničím nepreukázal skúmanie príjmov a výdavkov žalovaného (minimálne na stravu, lieky, bývanie). Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou v prípade, ak veriteľ si tieto rozhodujúce skutočnosti vôbec nezistil a neoveril. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov podľa názoru súdu veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovaného. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Skúmanie bonity žalovaného zo strany veriteľa je potrebné považovať za nepreukázané a úplne formalistické (podporne vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.12Co/136/2019). Opak žalobca nepreukázal.

40. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj so závermi vyslovenými Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016 v zmysle ktorých: „Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona - Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu beztoho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“

41. Súd dáva do pozornosti aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali

úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné

-13-

4Csp/5/2022

opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.6.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľa by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

42. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej

v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie splňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

43. Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež napr. na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020. V ňom krajský súd okrem iného uviedol, cit. „Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.“

44. Súd na podporu svojich záverov poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019 týkajúci sa rovnako porušenia povinnosti skúmať náležite bonitu spotrebiteľa. Podľa záverov krajského súdu (viď bod 17 odôvodnenia rozsudku) „je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciu cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednáwanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

45. Súd v tu prejednáwanej veci dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovaného v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods.1 citovaného zákona, čo samo osebe spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Keďže súd zmluvu o úvere z ktorej si žalobca uplatnil žalovaný

-14-

4Csp/5/2022

nárok, považuje podľa § 11 ods.1 a 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov, ani uskutočnené platby žalovaného nemohli byť platne započítavané na úhradu úrokov a poplatkov, ale mohli byť v celom rozsahu započítavané iba na úhradu úverovej istiny, t.j. tej sumy, ktorú veriteľ žalovanému reálne poskytol. Žalovaný bol tak povinný vrátiť len istinu úveru. Istina žalovanému poskytnutého úveru bola 477,-eur, žalovaný podľa tvrdení žalobcu uhradil do podania žaloby 590,-eur a preto jeho dlh zanikol splnením a tento žalobcovi už nič nedlží. Zo všetkých uvedených dôvodov preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

46. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP v spojení s § 262 ods.1 a 2 CSP. V danom prípade plný úspech v spore mal žalovaný, keďže žaloba bola zamietnutá, preto podľa § 255 ods.1 CSP mu vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Žalovaný však náhradu žiadnych trov konania neuplatnil, zo spisu ani žiadne preukázateľné trovy konania žalovaného nevyplývajú, preto súd v zmysle § 262 ods.1 a 2 CSP nevyhradil rozhodnutie o ich výške samostatnému uzneseniu, nakoľko nebolo by v ňom o čom rozhodovať ale o nároku na náhradu trov konania priamo rozhodol tak, že náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

-15-

4Csp/5/2022

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.